

Möte med fredsaktivister i Jerusalem 2004

Nils E Eriksson Halmstad

De norska fredskvinnor, som arrangerade Internationella människorättsmarschen i Israel och Palestina vid jul- och nyårstid 2003 har fortsatt att organisera resor till regionen, nu i form av vänskapsturism. Under en sådan resa, i februari i år, fick jag uppleva godtyckligheten vid checkpoint, se förstörda vägar och destruerade hus, se muren, som stjälar stora områden från palestinierna och försvårar för människor att komma till sina arbeten och skolor. Jag mötte palestinska flyktingar vars anhöriga dödats eller fängslats. Överallt noterade jag att européers besök betyder oerhört mycket för palestinierna. De är tacksamma för att få berätta om sina öden.

Under dagarna i Jerusalem hade vår grupp tillfälle att få information av representanter för olika Jerusalembaserade freds- och människorättsgrupper.

En bred moderat freds rörelse

Daniel Ofir, 27 år, representerar freds rörelsen *Peace now*.

– *Peace Now* är en sioniströrelse som riktar sig till judarna, men vi tror också på dialog. Vi var föregångare redan när det var olagligt att samtala med palestinierna. De flesta israeler vet inte vad som pågår i de ockuperade områdena. Vi ordnar utfärder till bosättningarna så israeler med egna ögon kan se vad som pågår.

- Vad händer med de bosättare som nu ska lämna Gaza?.
- De får kompensation, och extra stor kompensation om de flyttar till vissa områden.
- *Peace Now* har inte något formellt medlemskap utan är en lös organisation. En inre cirkel på tjugo personer fattar beslut. Men vi har en stor grupp supporters. Vi har haft stora demonstrationerna med över 100 000 deltagare.
- Hur är er relation till poliserna vid demonstrationerna?
- *Peace Now* försöker få med mainstream-center och vänster, så polisen medverkar vid dessa tillfällen för att skydda demonstranterna, inte för att trakassera.
- Till skillnad från andra freds och mänskliga rättighetsorganisationer arbetar *Peace Now* inte för palestinier eller för mänskliga rättigheter utan för Israel. Vi vill ha bort bosättarna för Israels säkerhets skull. Vi arbetar mot ockupationen för att den skadar Israel.
- De flesta här tror att vår arme är världens mest moraliska. De tycker sig vara moraliska eftersom de inte begår vanliga terroråd mot palestinierna.

En kristen ekumenisk solidaritetsorganisation

Vi sitter i ett mötesrum, som tidigare varit ett traditionellt kök, i den gamla byggnad som Sabeel äger i Jerusalem och lyssnar på Cedar Diebess, en av

grundarna av Sabeel.

– Sabeel betyder ungefär vägen och även vattenkälla. Vi arbetar ekumeniskt för att stödja den lokala befolkningen. Från en religiös utgångspunkt försöker vi ge kvinnor styrka och ansvar för samhällsuppgifter.

– En god nyhet är att Sharon ska dra bort bosättarna från Gaza. Men vi är vana vid ett steg fram och fem bakåt. Vi frågar oss vad är den dåliga nyheten bakom detta? Folk tror att ockupationen av Gaza ska upphöra. Så blir det inte.

Människor kommer inte att kunna komma in i eller lämna Gaza utan tillstånd från Israel. Palestinierna ser det som att Israel lämnar en del av Gaza för att istället stärka greppet över Västbanken. Låt oss hoppas att EU sätter press på Israel, så att det blir något av det hela, säger Cedar

– Muren sväljer successivt delar av Västbanken. Israelerna ljuger när de säger att detta är tillfälligt och för säkerheten. Vi kommer att bli uppdelade i fyra områden, som i bästa fall har tunnel eller broförbindelse med varandra. Där jag bor skiljer muren redan palestinier från palestinier – t.o.m. familjemedlemmar skiljs från varandra. Det finns en intifadahumor. Mannen som säger: "Muren är bra, min svärmor hamnade på andra sidan".

– Spärrarna är förfärliga. Härondagen släpptes jag igenom vid en checkpoint för att jag är kristen, medan ett stort antal muslimska palestinier kvinnor, även gravida, stoppades.

– Det hundratal fångar som nu släpps är bl.a. sådana som har fängslats för att de arbetat i Jerusalem utan tillstånd. Men det finns 8000 fångar.

Sabeel berättar att hon växte upp som kristen i Haifa och tvingades fly därifrån 1948. När hon småningom mötte den kristna teologin som ser Israel som Guds löfte till judarna, blev hon förfärad. En del kristna palestinier lämnade kristendomen.

– En del av de kristna som kommer hit för att besöka heliga platser är sionister och struntar helt i palestinierna och vill inget veta om Västbanken. Andra vill komma och lära sig vad som sker.

Rabbiner för mänskliga rättigheter

Vi nyttjar den lilla kristna kyrksalen i Knights Palace Hotel för kvällsmötet med den USA-födde rabbinen Arik Ascherman, då det är för många stojande franska pilgrimer i resten av källarvåningen.

Ascherman representerar *Rabbins for human rights*, en grupp omfattande ett hundratal judiska rabbiner

– Jag växte upp med den självklara uppfattningen att judendom innebar omsorg om mänskliga rättigheter. De flesta judar som nu delar min uppfattning är sekulära. De mer religiösa är mer nationalistiska.

– Vi arbetar med lobbying, information och utbildning, domstolsaktiviteter och i sista hand civil olydnad, t.ex. stå framför bulldozers. En poäng med detta är att ställas när man ställs inför rätta kan man visa att det är lagen som är fel. Jag kan teoretiskt räkna med 6 års fängelse. *Rabbis for Human Rights* är en mänskliga rättighetsorganisation, inte en politisk organisation. Vi säger inte hur den

politiska lösningen ska se ut.

– Hur ser du på den nya situationen?

– Mitt hjärta är hoppfullt och min hjärna kluven

– Vi planterar träd där armén tagit bort dem. Vi kunde vid ett tillfälle påvisa att av 1500 olivträd, som armén sade sig behöva ta bort av säkerhetsskäl, var det bara 10 man behövde avlägsna av detta skäl, resten av den planerade aktionen var kamouflerad bestraffning. Vi arbetar även som mänskliga sköldar.

– Vid ett tillfälle såg jag israeler som uppträdde aggressivt och hotande mot några palestinier. Där var även en mycket skrämmd liten pojke. Jag klev fram och hjälpte palestinerna. Jag är beredd att stå ut med mycket, när jag vet att en skrämmd liten palestinsk pojke alltid kommer att minnas att en hur en lång judisk rabbin i kippa räddade honom.

Kvinnlig fredskoalition

Gila Svirsky, en mycket kraftfull judinna, uppväxt i USA, är president för Coalition of Women for Peace.

Freds rörelsen i Israel har två olika linjer. *Peace Now* är en mainstream organisation, medan vi andra menar vi måste ta moralisk ställning och tala klarspråk. *Peace Now* står närmare folkets flertal medan vi säger sådant som folk inte vill höra och gör aktioner som är mindre lagliga.

– *Checkpoint Watch* är en viktig uppgift. Ett exempel är när en palestinsk violinist kom till en checkpoint. Soldaten uppmanade honom att öppna fiolväskan. Han visade fiolen.

– Spela! kommenderade soldaten

Palestiniern spelade, vaktad av israeliska automatvapen. Kvinnor från Checkpoint Watch fotograferade det hela. Bilden publicerades och fick stor effekt. Många judar associerade till bilder på nazister i koncentrationsläger som tvingade judar att spela.

– Israel har förändrats till att bli en militärstat. Gymnasisterna träffar inte en yrkesvägledare utan en officer som ska stimulera dem att gå in i krigsmakten. Vår uppfattning liknar mycket det s.k. Genèveinitiativet. Palestina måste bli en stat, den Gröna linjen (1967-års gränser) måste vara gränsen, Jerusalem måste vara huvudstad för båda staterna och flyktingarnas situation måste lösas. Flyktingsituationen får behandlas på två nivåer. Flyktingarna ska ha en principiell rätt att återvända men i praktiken kan det inte bli återvändande för mer än ett litet antal. De länder som härbärgerar flyktingar måste absorbera sina flyktingar – med ekonomisk kompensation

– Folk utifrån vet inte hur otroligt skarp separationen är – ingen israel talar med en palestinier inte heller inom Israel. Barnen går i olika skolor. Det tog massor av år innan jag själv talade med en arab. Freds rörelsen kan nu prata med andra sidan men inte besöka dem. Det var olagligt att prata med palestinier till 1993.

– Ungefär 60 proc. av judarna accepterar ett tillbakadragande från bosättningarna i Gaza. Sharon ämnar inte lämna Västbanken. Men majoriteten

vill även få bort dem därifrån.

– Politiken idag drivs av högerextremister. Senaste valet skedde i ljuset av självmordsbombare. Sharon sade ”Jag är den som kan stoppa självmordbombare och skaffa fred”. Säkerhet och fred var fint – men vi fick inget av detta. Enorma summor går till ockupationen och därför mindre till välfärd. Vi behöver ett internationellt tryck.

– Humor om de ständigt växande bosättningarna: Vad är det som utvidgas när det fryses? Svar: Vatten och bosättningar

– – –

Vänskapsresorna till Israel/Palestina bjuder på starka upplevelser och levande information. De bjuder på en del strapatser men man möter också en myckenhet av glädje och generositet. Jag rekommenderar den som är intresserad av situationen i Israel/Palestina att delta i nästa resa, som planeras till slutet av september.

Några internetsidor:

Peace now: www.peacenow.org.il

Sabeel: www.sabeel.org (www.sabeel.nu Skandinavien)

Rabbins for human rights : www.rhr.israel.net)

Coalition of women for peace: www.coalitionofwomen4peace.org)

”GUPW

Coalition of women for peace består av följande nio medlemsorganisationer:

Bat Shalom www.batshalom.org

The Fifth Mothe E-post: oder2@barak-online.net

Machsom-Watch www.machsomwatch.org

NELED

New Profile www.newprofile.org

Noga Feminist Journal E-post: ostrow@shani.net

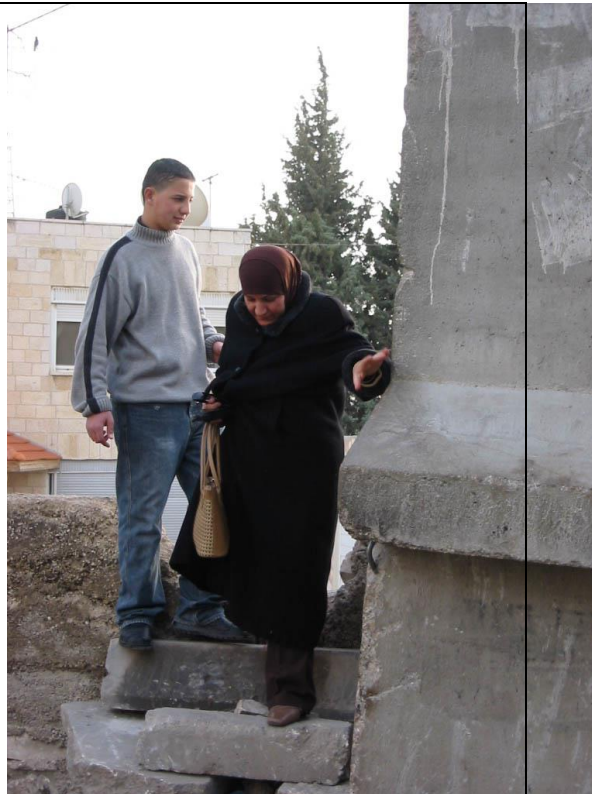
TANDI — Movement of Democratic Women for Israel

WILPF . mstrauss@012.net.il

Women in Black www.womeninblack.org

Foton till **Möte med fredsaktivister i Jerusalem**

Muren vid Abu Diss nära Oljeberget i Jerusalem – innan den blev färdig kunde människorna klättra för att komma fram

Muren vid Abu Diss nära Oljeberget i Jerusalem – nu är den ogenomtränglig

Arik Ascherman, medlem i Rabbiner för mänskliga rättigheter

Arik Ascherman, medlem i Rabbiner för mänskliga rättigheter informerar den skandinaviska gruppen (alternativ)

Checkpoint Kalandia på vägen mellan Jerusalem och Ramallah

Checkpoint Kalandia på vägen mellan Jerusalem och Ramallah (alternativ)

Daniel Ofir, representant för Peace now

Cedar Diebess, aktiv i Sabeel

Gila Svirsky, President för Coalition of women for peace.

Destruerat hus i byn
Arraba

Destruerat hus i byn
Arraba

